

The background features a series of overlapping blue circles in various shades, from light to dark. Thin blue lines intersect to form a triangular shape in the upper right quadrant. The overall aesthetic is clean and modern.

Jan de vetpriester

Korte verhalen cyclus

Albert 45

Inhoud

Jan de vetpriester.....	1
Jan, barbier of barbaar.....	2
Jan stapt goedkoper.....	4
Jan, zo link als een loden deur.....	6
Jan in de bak.....	9
Jan heeft Koperkoorts.....	11

Korte verhalenreeks door Albert Snijer

© 2016 A. Snijer. Alle rechten voorbehouden aan de auteur. Overname op een datadrager voor eigen gebruik is toegestaan.

Jan de vetpriester

Jan is een tweede vetpriester, die de moeilijkheden niet uit de weg gaat, integendeel, hij zoekt ze op waar hij maar kan.

Op een dag zit Jan te verkondigen dat hij ieder slot open kan krijgen.

Volgens de oppervetpriester is hij maar wat aan het snoeven. ‘

Ja’, zegt Jan ‘zelfs dat kluisje in jouw hut waar je je trekboekies in bewaard.’

Wij beginnen te grijnzen en maken wat toespelingen op het betere handwerk van de eerste.

‘Ik geloof er geen barst van’ zegt de oppervetpriester, die er niet tegen kan wanneer iemand anders de show steelt en verdwijnt in de vetput.

Jan zegt niets maar is opeens ook verdwenen.

Een uurtje later komt onder groot kabaal, scheldend en vloekend in drie talen tegelijk een paars aangelopen eerste naar boven gestormd.

Steeksleutel tweeëndertig houdt hij hoog boven zijn hoofd, klaar om Jan de hersens in te slaan.

Wat is er gebeurd?

Jan, die inmiddels nergens te vinden is, heeft het kluisje geopend zonder er ook maar een krasje op te maken.

De inhoud heeft hij onder het kopkussen van de eerste verstopt, die nu denkt zijn smokkelkapitaaltje en vieze boekjes kwijt te zijn.

Jan gaat in Bordeaux de wal op om wat ondergoed te kopen.

Na uren komt hij weer aan boord en overhandigt iedereen een stapeltje textiel.

‘Dat is heel aardig Jan, maar waar hebben we dat nu weer aan te danken?’

‘Ja, dat zit zo, toen ik in de stad kwam ben ik eerst wat gaan drinken, maar die kromme dingen (Francs) vlogen zo hard mijn zakken uit, dat ik niets meer had om pendekken van te kopen, dus liep ik maar weer richting haven.’

‘Ja en toen?’

‘Terwijl ik daar loop, zie ik daar voor een restaurantje een bestelauto met textiel staan, dus ben ik even gaan winkelen en heb gelijk voor jullie ook maar wat meegenomen.’

Jan heeft exact; acht overhemden, acht stropdassen, acht paar sokken, acht

hemden en acht pendekken achterovergedrukt.

Voor een crew van, Inderdaad, acht.

‘Maar Jan, stond die auto dan niet op slot?’

‘Jawel, hoe dat zo?’

We doen een Italië reisje, naar een klein plaatsje op Sicilië.

Hoewel ik hem zeg dat in zo’n boerengat echt geen wasserette te vinden is en dat het bovendien siësta tijd is, gaat Jan toch aan land met een zak vol vuile was die, Jan kennende, pikzwart moet zijn.

Binnen een half uur is Jan weer terug met zijn waszak.

‘Ik had het je toch gezegd? Hier vind je alleen maar varkens en geiten, voor een wasserette moet je in een échte stad zijn.’

‘O ja?’ Zegt Jan en trek zijn waszak open.

‘Wat denk je hiervan?’

In de zak zit spierwit schoon ondergoed, overhemden en beddengoed.

Even ben ik sprakeloos, dan zie ik zijn grote grijns en besef dat hij weer een van zijn boevenstreken heeft uitgehaald.

‘Biecht maar op schooier, wat heb je nou weer uitgevreten?’

‘Nou dat van die siësta is waar, het hele gat was uitgestorven, geen mens te bekennen en het was bloedheet in die straatjes. Ik wou net weer aan boord gaan, toen ik een zootje was aan een drooglijn zag hangen.’

‘Wat?’ zeg ik verbijsterd, ‘Je wilt toch niet beweren dat je die was hebt gestolen, wat heb je dan met je eigen vuile vodden gedaan?’

‘O, die heb ik netjes aan de lijn gehangen.’

Jan, barbier of barbaar

Jan en zijn stapmaat de kanenbraaiër nemen, onder het mom van ‘mijn tandpasta is op’, een “store-middag”.

Het is in een of andere Spaanse haven, net na de middagschaft en bloedheet. Omdat het tamelijk ver is naar de stad en er onderweg nogal wat kroegen staan, komen onze vrienden niet al te nuchter, zeg maar afgeladen, in de stad aan.

‘Ik wil nog een kouwe klets’ zegt Jan.

‘En ik wil wel eens lekker rampetampen’ zegt de kanenbraaiër.

Na een poosje ruziën, komen ze tot een compromis en besluiten een gelegenheid op te zoeken waar je voor beide hobby's terecht kunt, namelijk 'een kroegie met lekkurre wijven'.

Na enig speurwerk vinden ze wat ze zoeken, een tent met vrouwen die na één blik door het raam worden geclassificeerd als 'lekkere geile puta's'.

Onder het slaken van de klassieke kreet 'valt er nog wat te neuken voor mij en me maat' stappen onze helden naar binnen.

Terwijl ze gelijk op het vrouwelijke schoon afstevenen, roept Jan tegen de ober in zijn witte jasje, 'dos servesas en een beetje rappido want ik sterf van de dorst'.

Jan grijpt meteen een lekker rond kontje en de kanenbraaiër laat zijn handen in een décolleté verdwijnen en pakt een paar stevige borsten.

Even is het stil, ... doodstil, dan beginnen de dames te krijsen als een stel luchtalarmsirenes.

De ober komt met een schaar in zijn hand aanzetten klaar om de heldenrol te spelen, maar na één vuile blik van Jan draait hij zich om gaat buiten op de stoep 'POLICIA!' staan roepen.

Nu zijn onze stapmaats al vaker met de "Policia" in aanraking geweest en dat mondde meestal uit in een hechte maar niet al te hartelijke relatie.

Dus onder het uitspreken van de gevleugelde woorden 'wat een stelletje tyfus temeies, laten we maar een ander kroegie zoeken', kiezen ze het hazenpad.

Later, terug aan boord, krijg ik het hele verhaal in kleuren en geuren te horen.

"Maar jongens daar begrijp ik geen zak van, natuurlijk begin je niet metéén met handje kusje kontjeklap, maar of ze dáár nu zo'n stennis over maken? Volgens mij was er wel iets meer aan de hand".

'Huh' komt Jan er glazig tussendoor, 'ik zag an dur oge dat zuh ut lekkurr vond'.

'Ja' zegt de kanenbraaiër, die al wat ontuchtterd is 'er was daar wel iets vreemds aan de hand, daar achter in die tent hing een hele rij ruimtehellen'.

Plotseling valt het kwartje, '...verdomme, het was een dameskapsalon!'

Jan stapt goedkoper

We liggen in een haven aan de aan de Spaanse noordkust en ik wil 's avonds de wal op.

'Wie gaat er mee stappen?'

De kanenbraaiër 'Wacht even, ik ben bijna klaar, ik moet alleen nog mijn vloertje dweilen en dan snel even douchen.'

Jan, de tweede machinist, zegt: 'Ik ben al klaar, ik heb me van de week nog gewassen.'

Voor de rest is er niet veel animo en wanneer ik bij die ouwe ga kijken zit die te typen, met één vinger, dus dat kan nog de héle avond duren.

Na een half uurtje komt de kanenbraaiër tevoorschijn, schoon en geurend als een bordeel.

Jan geurt ook, maar niet naar aftershave.

Bovendien heeft hij al een stuk of wat pilsjes op.

'Ja zeg, an de wal kost een pilsie veel duurder en ik wil toch ook wat overhouwe om te neuke.'

We lopen de kaai af, die is nog niet in gebruik.

Wij liggen daar omdat we moeten wachten op een plek aan de loskaai.

Er zijn nog stukken die niet verhard zijn dus lopen we daar door het zand.

Dat doet me denken aan een maandje terug in Engeland.

Daar liepen we ook door het zand van een nieuwe kaai.

Jan zag daar een stukje elektrakabel, zo dik als mijn pols, net boven het zand uitkomen.

'Ha, koper.'

Jan begon te trekken en kreeg een meter of drie boven, maar geen tamp.

Toen trok hij aan de andere kant een stuk van vier meter boven, maar ook daar geen tamp.

Jan vroeg ons even te wachten want hij ging een ijzerzaag halen.

Op onze bezwaren ging hij niet in en hij ging snel aan boord.

Hij kwam terug meteen ijzerzaag en boog zich over de kabel.

Op dat moment werd er een sterke zaklamp op ons gericht en zei een ongeïnteresseerde stem, dat het hém niet zoveel kon schelen, maar dat wij

het misschien wel aardig zouden vinden om te weten dat er een paar duizend volt op die kabel stond.

Terwijl ik daaraan terug loop te denken zegt Jan: 'Hé moet je daar kijken.' We bevinden ons bij de uitgang, maar Jan wijst naar een grote coaster die aan het eind van de kaai ligt.

We lopen door tot we voor het schip staan.

Het is gloednieuw en komt net van de werf die voorbij het hek ligt, daar leiden nog wat kabels en slangen heen, maar zo te zien is het klaar voor de reis.

Nergens aan boord brand er licht.

'Laten we aan boord gaan, gewoon even kijken', oppert Jan.

Nu blijft het - Jan kennende - vast niet bij kijken alleen, maar toch stem ik toe. De machinekamer zit op slot, maar dat kan me niet schelen want ik ben toch niet zo dol op motoren.

Op de brug aangekomen, kijk ik mijn ogen uit.

Wat een luxe!

Alles wat wij níet hebben vindt je hier wel.

Autopilot, Deccanavigator, radar, slingerruit, VHF en nog veel meer.

We besluiten dat we toch wel een souvenir mee behoren te nemen.

Omdat de andere dingen allemaal verbonden zijn met antennes en ander ongemak, valt de keus op het slingerruit.

Jan, die als goed machinist op alles bedacht is, heeft ook als hij gaat stappen, altijd wat klein gereedschap bij zich.

Dit keer komen een Bahco en een zijknipstangetje goed van pas.

Het slingerruit zit gelukkig in het meest aan SB zittende raam, zodat na het verwijderen van de laatste moer, ik er hangend over de brugvleugel net bij kan.

Ik wurm me nog wat verder over de rand en zeg de kanenbraaiër dat hij mijn benen goed vast moet houden.

Jan drukt langzaam het spul naar buiten en ik kan mijn handen achter de rand krijgen.

Nog een laatste duwtje en plots hang ik ondersteboven met een apparaat dat

tig keer zo zwaar is als ik verwacht had vier etages boven het dek.
Ik kan geen kant meer op en krijg het danig benauwd als ik naar beneden kijk,
maar dat ding loslaten, daar denk ik niet aan.
Jan, die natuurlijk gezien heeft wat er gebeurde schiet te hulp en samen
sjorren ze me weer omhoog.
We brengen de buit aanboord en opeens heb ik geen zin meer in stappen.
Mijn stapmaats vinden het onzin, maar ik sta achteraf toch te trillen op mijn
benen.

De volgende middag kunnen we naar onze losplaats.
Langzaam varen we voorbij het bewuste schip.
'Mooi schip' zegt die ouwe tegen de loods.
'Ja zeker, Capitano maar vannacht zijn er dieven aanboord geweest die een
slingerruit hebben gestolen.'
'Wat een tuig' zegt die ouwe en knipoogt naar mij, 'ze moeten ook altijd de
zeelieden hebben.'
De loods beaamt dit en zegt vervolgens, 'maar ze hebben geluk gehad dat de
wachtsman lag te slapen, want ook al is dat een oude man, hij kan goed
overweg met zijn pistool.'

Jan, zo link als een loden deur

In het eerste stuk van dit verhaaltje wordt ingegaan op het laadklaar maken
van een coastertje van zo'n 500 ton gebouwd in 1948.
De oude rotten kunnen dit gevoelig overslaan, maar de jonge gastjes die
gewend zijn aan "druk op de knop en Sesam open U", kunnen hier een glimp
opvangen van een nog niet eens zolang verledentijd.

Het is 1965.

Ons bootje vaart de Nieuwe Waterweg op met bestemming Waalhaven.
Daar moeten we straks langs zij een grote vaart boot, om vijfhonderd ton lood
te laden voor Bilbao.

We hebben één mast in de midscheeps met twee laadbomen één per luik.
We beginnen met luik II.

We starten de motoren van de Bodewes winchen en zetten de bommen omhoog.

Maar eerst moet de antennendraad die tussen de mast en de kerstboom (mastje tussen stuurhuis en schoorsteen) hangt uit de weg

De sluitbalken (sjorringen over de kleden) draaien we los en dragen deze naar het marsedek, waar ze in beugels worden gehangen.

De spanschroeven gooien we op een pallet.

Om het hele luikhoofd, ca. 25cm. onder de rand, loopt een keggenbank met daarop lippen waar houten keggen achter vastzitten.

We slaan de keggen los, een grote jutezak vol.

Nu kunnen we de randen van de presseningen (kleden) tussen het luikhoofd en de stalen schalklatten uittrekken.

De kleden worden opgedoekt tot een pak van 120 bij 60 cm en die leggen we ook op het marsedek.

We hebben geluk dat ze droog zijn, want nat zijn die dikke katoenen krengen niet te tillen.

Dan zijn de houten luiken aan de beurt.

Eerst worden ze sectie na sectie aan BB en SB op de zijkant op het luik gestapeld, daarna in het gangboord.

Nog steeds zijn we niet klaar, want de schilden ofwel - in steenkoolengels - biemsen (zware stalenbalken) waar de luiken ophangen, moeten ook nog in het gangboord.

We pikken de haak van de laadreep in het oog van de spruit (twee staaldraden van 4 meter aan een hijssoog met aan de andere einden een paar haken) en slaan de achterste beams aan.

Deze hijsen we uit de nesten en trekken aan de talie van de gei om de boom boven het gangboord te krijgen en parkeren de beams op de houten luiken in het gangboord.

Ik sta achter de winch en terwijl de boom weer op het handje midscheeps getrokken wordt, laat ik de runner een paar meter extra vieren om ruimte te krijgen om de boom verder op te toppen.

Door de klus van de hangertrommel in zijn werk te zetten kan ik de boom optrekken tot boven de volgende beams.

Dan herhaalt dit zich tot er zeven van die nekkenbrekers in het gangboord liggen en we kunnen beginnen aan luik I.

De opletende zeuntjes zullen begrijpen dat het dichtleggen net zo omslachtig gaat.

Iets wat, bijvoorbeeld, bij een lading suiker in papieren balen (van Tate & Lyle uit Londen wel bekend bij de ouwe rotten die nog niet hebben afgehaakt), bij een onverwachte regenbui tot een lichte vorm van paniek kan leiden.

Maar we hadden het over Jan.

We komen langszij het schip waaruit we laden moeten.

Er komen gelijk twee ploegen bootwerkers aan boord en het laden begint. Het lood is deze keer in de vorm van platen van een kleine vierkante meter, grof gegoten en niet gewalst.

Aan de randen zitten "druppels" in de grootte van knikkers.

Met de bomen van het grote schip, worden er steeds hijsjes van een halve meter hoog in het ruim gezet.

Wanneer het laden goed en wel begonnen is, komt tweede vetpriester Jan een kijkje nemen.

Jan ziet het lood en krijgt meteen de "Dagobert Duck look" in zijn ogen.

Hoewel zijn voorkeur uitgaat naar roodkoper, is zijn tweede liefde toch lood.

De lading zit er tegen de avond al in en we maken zeeklaar onder het varen.

Nog voor we de Hoek uit zijn, zit Jan al in het ruim met een koubetel, hamer, bliksgaar en nog wat noodzakelijkheden.

De hele reis is Jan in de weer met hakken, knippen en sjouwen.

Hij heeft zelfs amper tijd om te slapen en wordt steeds bleker.

In de vetput smelt hij het lood en giet het in de conservenblikken, hij heeft het blijkbaar op een akkoordje gegooid met de kanenbraaiër, want we krijgen we de hele reis blikvoer.

In Bilbao gooien we open en zien het resultaat van Jan 's werk.

Ik moet toegeven dat hij behoorlijk zijn best heeft gedaan.

Alle platen zien er netjes uit, er is geen "knikker" meer te bekennen.

Wanneer ik hem vraag: 'Zeg eens eerlijk Jan, ging het nu om het spel, of om de knikkers?', krijg ik een vette grijns met knipoog als antwoord.

Jan in de bak

Stappen met Jan is niet geheel en al van gevaar ontbloot.

Zeker niet wanneer hij aan zijn merk ligt.

Waarom?

Lees en huiver!

Het speelt in het Spanje van Generalissimo Franco en zijn fascistebende.

De mannen gaan stappen.

Het ploegje bestaat uit: de ouwe, de stuurman, de eerste machinist, de tweede machinist (Jan), een van de matrozen en de kok.

Volgens de methode van in iedere bar één glas net zolang tot je het juiste stekkie vindt, zwerven de mannen van kroegje naar kroegje en geven een goeie imitatie weg van een ploegje Heilsoldaten dat de "Strijdkreet" loopt uit te venten.

De maats slaan in het zoveelste kroegje hun glas achterover en maken aanstalten om te vertrekken.

'Wie betaalt er?'

'Laat mij maar' zegt Jan die hem al behoorlijk heeft zitten.

De anderen gaan alvast naar buiten en duiken de volgende gribus in.

Ze bestellen ook gelijk voor Jan, die al vlot daarop binnenkomt zwaaien

Net voor de mannen naar het volgende kroegje vertrekken, komt de waard van de vorige keilewinkel binnen, gevolgd door twee smerissen.

Oh oh, Jan is weggelopen zonder te betalen!

De man loopt op Jan af en pakt hem bij zijn schouder en roept iets over "plata" en "ijo de puta".

Jan rukt zijn schouder los en geeft de waard een kopstoot tegen zijn neus.

Het bloed spuit er uit.

De smerissen dringen zich naar voren.

Jan neemt de boxhouding aan en doet ook een paar stappen naar voren.

De smerissen trekken zich terug naar buiten.

‘Wegwezen’ roept die ouwe, die nog nuchter is en de bui al voelt hangen.

Ze stormen door de deur achter in de bar, maar daar is alleen een pispak en een opslagruimte, maar geen achteruitgang.

Dan naar de voordeur, maar daar buiten staat een smeris met getrokken pistool.

Hij zegt geen woord, maar de mannen hebben de boodschap begrepen, ‘binnen blijven tot mijn maat met versterking komt.’

Het duurt niet lang, voordat de mannen naar buiten worden geroepen.

Door een erehaag van een dozijn smerissen met getrokken pistool, wandelen ze een overvalwagen in.

Het gaat er eigenlijk heel gemoedelijk aan toe.

De smerissen lachen en maken geintjes met de boys, alsof het om een schoolreisje gaat.

Op het bureau aangekomen moeten ze bij de balie hun zakken leegmaken en alles afgeven, ook horloges sieraden en broeksriemen.

Vriendelijk worden ze verder gewenkt, door een gang naar achter en een grote gore ruimte in.

Er zijn geen vensters en het enige licht komt van een bulleye aan het plafond.

De deur gaat dicht en het licht uit.

Het is pikdonker.

Hoelang het duurt?

Geen idee, zonder klokje in het duister verlies je elk gevoel van tijd.

Opeens horen ze dat de grendels worden weggeschoven.

Gelijk gaat het licht aan en wordt de deur opengesmeten.

Terwijl de maats nog verblind staan te knippen tegen het licht, stormt er een ploeg van die fascistische klootzakken naar binnen.

Ze zijn gewapend met knuppels en beginnen meteen te slaan.

Dit hebben die sadisten meer gedaan.

Eerst komen de slagen keihard op de bovenarmen, om ze te verlammen.

Wanneer iedereen letterlijk geen hand meer kan optillen, zijn hoofd en nieren aan de beurt, met tussendoor een flinke trap in het kruis.

Zelfs als de maats uitgeteld op de grond liggen, gaan de schoften nog door.
Pas wanneer ze zelf geen adem meer hebben stoppen ze.

En met nog hier en daar een trap in de ribben, nemen ze afscheid van hun slachtoffers.

De maats liggen bloedend in het vuil op de grond, maar niemand die zich om hen bekommert.

De overhemden hangen letterlijk in bloedige flarden op hun ruggen en ook het vel hangt erbij.

Lang leve de totalitaire regimes!

De andere dag, na tussenkomst van het agentschap en het consulaat en na betaling van een krankzinnig hoge boete, mogen ze vertrekken.

Bij de balie moeten ze tekenen voor teruggave van hun spullen, maar ontvangen alleen hun riemen en paspoorten.

Geld, ringen, kettinkjes, klokjes, sigaretten en aanstekers?

Nee hoor, die hadden ze niet bij zich.

En als iemand het daar niet mee eens is, mag hij er best nog een nachtje over na denken.

Bij het woord nachtje, wordt er richting cel geknikt.

Met net zo'n overvalwagen als de avond er voor, wordt het kreupele zootje bij de gangway afgeleverd.

Jan die, als veroorzaker van alle ellende, de meeste klappen heeft gehad, moet zowat aanboord gedragen worden.

Boven aan dek, hangend tussen kok en stuurman, draait Jan zijn hoofd naar de wal en zegt "de volgende keer sla ik iedere smeris die ik tegenkom helemaal verrot."

Als door een wesp gestoken draait die ouwe zich om, met ingehouden stem, ogen als dolken en schuimblaasjes in zijn mondhoeken, bijt hij Jan toe, 'De volgende keer? Ik trap nog liever je poten onder je reet vandaan dan dat ik je hier de wal op laat gaan, stuk ellende dat je bent.'

Jan heeft Koperkoorts

Na lossen in Norwich, komt die ouwe terug van de wal. 'Jongens, we moeten koper laden in Hamburg, volle bak 550 ton.'

Iedereen is opgetogen, wij omdat we weer eens ouderwets kunnen gaan stappen in "Sankt Pauli" en 2e vetpriester Jan, vanwege het woord "koper". In ballast steken we de Noordzee over, er staat een aardig briesje S.W. 6-7 en een lekker knobbelzeetje dat schuin achterin komt.

We maken af en toe een beste schuiver, maar niets om je druk over te maken.

Alleen de lichtmatroos ziet wat bleekjes en later zelfs groen maar dat laatste pas als ik begin over haring met slagroom en uitgebakken spekkies.

Zaterdagochtend vroeg stomen we de Elbe op, dat belooft een lang, wild, weekend te worden.

Niet dus!

We draaien een of andere afgelegen gribus van een haven in, waar een stel lichtertjes op de boeien liggen.

'Bitte sehr, ihre ladung' zegt de loods.

Onze plek voor het weekend is langsij de lichters.

De "Fähre" vaart hier niet en de Jollenführer bestellen kost een beste cent. Onze reder, een Grunninger van Zeeuwse afkomst - ons bin zunig - betaalt van zijn leven niet voor een bootje naar de wal.

Wanneer ik tegen die ouwe zeg dat, bij geen verbinding met de wal, we dit weekend mooi anderhalve verlofdag verdienen, zegt hij: 'Geen verbinding met de wal?'

Mooi wel, laat het werkbootje maar te water, dan heb je een pracht van een verbinding met de wal.'

'Verdomme kap, dat is weer eens een echte vuile vieze gore Grunninger knierten streek!'

Die ouwe wordt er niet koud of warm van.

'Je kan het doen en je kan het laten, mij is het om het even.'

'Ja lekker, een mijl of vier roeien naar de Landungsbrücken en 's nachts met een halve schutter vier mijl terug en dat met een zware niet vooruit te branden werkboot.

Maar wees gerust, ik pak u terug, al moet ik er maanden op wachten, ik pak u

terug!’

Die ouwe, die me maar al te goed kent, kijkt nu toch een tikkie zuinig.

De stemming aanboord is ver onder nul.

Alleen Jan loopt stralend rond, hij begint zelfs tevreden te neuriën wanneer hij over de railing hangt.

Hij kijkt naar “de kopermijn”, met de stupide grijns van een goudzoeker die een vette vondst heeft gedaan.

De ouwe stelt voor om maar meteen te gaan tellen.

Dat kan makkelijk, want de broden roodkoper van ca. 90 kg. liggen netjes op stapeltjes waar je omheen kan lopen.

Jan, die zich meteen als vrijwilliger aanmeldt, wordt te verstaan gegeven dat als hij binnen tien meter van de lading durft te komen, de ouwe in hoogst eigenpersoon de lijfstraffen weer zal in én uitvoeren.

We gaan met zijn drieën onafhankelijk van elkaar tellen en komen op het zelfde uit.

Gezellig is het die avond niet dus we zoeken al vroeg de kooi op.

’s Nachts om een uur of twee schrik ik wakker van een luid gevloek en geschreeuw.

Ik vlieg mijn kooi uit en ren, alleen gekleed in mijn pendek, naar boven.

Daar zie ik op de lichters Jan rondjes rennen, met die ouwe, gewapend met een end hout, er vloekend en tierend achteraan.

Opeens schiet Jan de loodsladder op met die ouwe op zijn hielen.

Nu worden de rondjes voortgezet bij ons aan dek.

Ondertussen is de hele bemanning wakker en aanwezig en moedigt beide partijen aan.

De ouwe, die nu paars aanloopt, roept ons toe om ‘die gore klootzak’ te grijpen want hij moet hem hoognodig iets ‘vertellen’.

Maar dat vinden we onsportief, dus houden we ons Oost-Indisch doof.

Omdat wij de trappen naar het achterdek als tribune gebruiken, kan Jan niet naar de vetput vluchten om zich daar op te sluiten.

Onze gezagvoerder begint buitenadem te raken en bedenkt een list.

Hij schiet het luikhoofd op en beheerst zo beide gangboorden.

Langzaam drijft hij, dreigend met zijn eind hout, Jan voor zich uit.

Jan ziet nog maar een uitweg en vliegt de mast in.

De ouwe gooit hem nog het stuk hout naar zijn kop, maar mist.

What goes up, must come down, denkt die ouwe en hij vraagt en krijgt een stoel, een deken en een grote mok koffie.

Hij nestelt zich bij de mastvoet en kijkt, als een kat naar de kanarie, hoopvol omhoog.

Jan is intussen schrijlings op het toplicht gaan zitten en denkt er niet aan om naar beneden te komen.

Wij zien dat dit geintje nog wel even kan duren en zoeken ook onze kooien weer op.

De kok, die deze zondagmorgen als eerste opstaat, vindt de die ouwe slapend in zijn deken en de “vogel” gevlogen.

Die ouwe heeft het in de vroege ochtendnevel toch koud gekregen en is zo stijf als een plank. Voor hij als een gebroken man naar zijn kooi gaat, geeft hij opdracht om opnieuw te tellen en zeewacht te lopen, zodat we “dat stuk nageboorte van een venerische teringhoer” in de gaten kunnen houden.

Met protesten heeft hij niets te maken, hij haalt zijn pijnlijke schouders op en verdwijnt naar zijn hut.

Wanneer ik hem naroepe dat hij, aangezien hij de 6-12 loopt, meteen aan de bak kan, is het zijn beurt om Oost-Indisch doof te zijn.

Dan denk ik; Hee, wacht es even, zeewacht hè?

Mooi dat ik voor iedereen anderhalve verlofdag noteer en als hij zich daar wil uitlullen, dreig ik met de bond, daar heeft hij, na een paar geintjes, een heilig respect voor gekregen.

We tellen maandagmorgen voor het laden nog een keer alles in de lichtertjes en bij het laden nog eens. Ik kan geen koper meer zien!

Dit in tegenstelling tot Jan, die steeds dichterbij komt en met een koortsachtige blik in zijn ogen naar de aanboord komende hijsen koper staart.

‘Au’ roept Jan, terwijl de tranen in zijn ogen springen.

‘Ik had je toch gewaarschuwd’ zegt die ouwe en kijkt vol trots naar de punt van zijn rechterschoen, die een diepe indruk in Jan’s achterwerk heeft gemaakt.

Tussen de middag na het eten, staat Jan als eerste op en verdwijnt naar beneden om ‘nog even een tukkie te doen’.

Die ouwe gaat ook de messroom uit, maar dan via de deur naar dek, waar hij net op tijd bij de machinekamerdeur arriveert om Jan een geweldige trap voor zijn reet te verkopen. ‘Twee- nul’ bromt hij tevreden.

Na het laden en zeeklaar maken, komen er hangsloten op de luikjes van de mangaten naar de ruimen. ’s Nachts op zee lijkt het de Sing-Sing wel. Op de meest onverwachte momenten dwaalt de lichtbundel van de Aldislamp over dek, maar Jan laat zich niet zien.

In Rotterdam gaat de lading in een groot zeeschip. Wéér sta ik met mijn tallybook in aanslag te tellen en te turven.

Ik krijg langzamerhand het idee dat als ik nog één keer het woord koper hoor, een psychiater aan mij een beste boterham kan verdienen.

Na het lossen roept die ouwe me bij zich in zijn hut.

Daar zit ook de agent van de ontvanger.

‘Stuurman, volgens de ontvanger zijn er twee broden tekort, kan dat?’

Nu heb ik de laatste uren mijn gedachte zowat overal gehad, behalve bij de lading die me zo onderhand de strot uitkomt en het kan best zo zijn dat ik de getallen een ietsepietsie heb aangepast.

Met meer zekerheid dan gerechtvaardigd, beweer ik dat na al dat tellen met steeds de zelfde uitkomst, ik 100% zeker ben.

De agent is echter niet overtuigd en blijft op zijn stuk staan.

Ook die ouwe, die misschien aan Jan denkt, begint te twijfelen.

‘Kap ik ben er zo zeker van dat ik zou zeggen, laat maar weer uitlossen en over tallyn op kosten van ongelijk.’

‘Oké’ zegt die ouwe, die afgaat op mijn “zekerheid” ‘laat maar uitlossen.’

De agent sputtert nog wat tegen, maar durft toch de gok niet aan en tekent voor ontvangst.

We doen een reisje kunstmest van Sas van Gent naar Waterford en dan met scrap metal van Bristol naar Passages in Spanje.

We arriveren op vrijdagmiddag maar worden maandag pas gelost.

Maandagmorgen vraagt die ouwe of hij even iets van mijn kostbare tijd in beslag mag nemen. Oei, wanneer die ouwe sarcastisch gaat doen, is het oppassen geblazen.

‘Appie mien jong, (o nee, dit wordt écht oppassen) zou jij me misschien het volgende kunnen uitleggen.

Die 2e is al drie dagen zwaar aan het stappen.

Hij heeft deze keer geen geld opgenomen, maar hij zuipt en neukt zich al het hele weekend drie slagen in de rondte, wat met zo’n rotkop zeker geen snuitjeswerk is.

Nu moet je niet denken dat ik spijkers op laagwater zoek, maar het woord “koper” zie ik in grote rooie neonletters voorbij komen en jij, jij was zo verrekte zeker daar in Rotterdam dat ik er ook ben ingetrapt.

Maar nu ben ik er zeker van dat jij hier meer van weet, dus biecht maar op, hondsvod.’

‘Kap, hoe Jan toch nog aan dat koper is gekomen weet ik niet.

Maar ik ben tussen de middag even aan boord van dat grote schip geweest en had gezien dat onze partij koper bij nog een partij koper was gestuwd, zonder separatie materiaal ertussen, dus het was nooit meer mogelijk om te zien waar de ene partij eindigde en de andere begon.’ Even is het stil.

‘Albert m’n jong, ik ben trots op je, jij wordt nog es een echte Grunniger.’

‘Eh, dat is een compliment kap?’